1848. **No. 95.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG **den 28 NOVEMBER.**

De TIJDELIJKE MINISTER van FINANTIEN, ontwarende dat ten aanzien van de buiten koers gestelde muntbiljetten het misbruik plaats heeft, dat dezelve van sommige personen, die met de bestaande verordeningen onbekend zijn, worden overgenomen voor minder dan de nominale som, daarop uitgedrukt;

Maakt bekend, dat die biljetten, volgens art. 9 van de wet van 18 December 1845, (*Staatsblad* no. 90), eerst twee jaren na den tot de intrekking vastgestelden termijn zijn verjaard, en mitsdien, niettegenstaande derzelver buiten-koersstelling, gedurende dat tijdvak steeds bij de Nederlandsche Bank worden overgenomen, te weten, voor zooveel de reeds buiten koers gestelde aangaat, de biljetten van *f* 20 tot den eersten Junij 1849, en die van *f* 500 en *f* 100 tot den eersten Julij 1850.

's Gravenhage, den 21 October 1848.

De Tijdelijke Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 24 November 1848, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,26½.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 148,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 148,00.

Leeuwarden, den 25 November 1848.

Voor den Gouverneur van Friesland afwezig,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De GOUVERNEUR van *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heere Minister van Finantiën, bij resolutie van den 23 November 1848, afdeeling Registratie en Loterijen, no. 145, is bepaald, dat de Loten der 206de Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de *tweede* week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op Maandag den 27 November 1848, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.		BIJ VERHURING.	
Geheele Loten	*f* 76,00.	Geheele Loten	*f* 30,00.
Halve	- 38,00.	Halve	- 15,00.
Vijfde	- 15,20.	Vijfde	- 6,00.
Tiende	- 7,60.	Tiende	- 3,00.
Twintigste	- 3,80.	Twintigste	- 1,50.

Leeuwarden, den 27 November 1848.

Voor den Gouverneur van Friesland afwezig,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

PARIJS, den 23 November.

In de zitting der nationale vergadering van den 21 dezer vatte de generaal *Cavaignac* het woord op, en betoonde zich zeer gebelgd over alles wat wijd en zijd aangaande hem met betrekking tot de junij-gebeurtenissen verhaald werd; hij had langen tijd gezwegen, maar nu men, om hieraan geloof te doen slaan, daarmede de namen van leden der vergadering in verband bragt, kon hij niet langer zwijgen; hij wilde dus tot hen, die daarbij genoemd zijn, eenige vrage rigten, en verlangde dat zulks in de zitting van heden zou geschieden, opdat alsdan een zijner ambtgenooten, die thans afwezig was en wiens tegenwoordigheid hij voor nuttig hield, hier zou kunnen zijn. Verlangde men dat hij de namen der bedoelde leden noemde, hij was daartoe bereid. — De heer *Garnier Pagès* riep den president hierop toe, dat hij die leden moest noemen, dat daarin volstrekt geen bezwaar lag; waarop de president zeide, dat hij onder andere de heeren: *Garnier Pagès*, *Duclerc*, *Pagnerre* en *Barthélemy St. Hilaire* zou vragen, of zij door woorden en geschriften anderen gemagtigd hadden om van hunnen naam gebruik te maken, ten einde kracht bij te zetten aan tegen hem gerigtte aanvallen. Antwoordden zij ontkennend, zoo als hij hoopte, dan bestond geene reden tot verderen woordenstrijd, maar in het tegenovergestelde geval wilde hij onmiddellijk tegen hen in het strijdperk treden.

De heer *Garnier Pagès* keurde het goed, dat de generaal deze zaak ter sprake had gebragt; ook de uitvoerende commissie had, in weêrwil van velerlei aantijgingen, langen tijd het stilzwijgen bewaard; hij eindigde dus: »Men wil den sluijer van één rijten, de daden in het volle daglicht stellen; wel nu, het zij zoo, wij nemen den strijd aan: men vraagt inlichtingen, Donderdag zullen wij die geven; wij zullen ons openhartig, rondborstig en opregt betoonen; wij zullen volledige inlichtingen geven, wat het ook moge kosten en wat daarvan ook het gevolg zij."

Door den heer *Joly* werd nu voorgesteld, de beraadslagingen eerst Maandag te doen plaats hebben, opdat niet alleen de heer *Marie*, maar ook de heer *Lamartine*, beiden leden der uitvoerende commissie, daarbij tegenwoordig zouden kunnen zijn. Eindelijk werd besloten de gewigtige discussien aanstaanden Zaturdag te doen plaats hebben, en den heer *Lamartine* daarvan per telegraaf te verwittigen.

De afgevaardigden zien met het grootste ongeduld deze zitting te gemoet. De vrienden van den generaal *Cavaignac* worden dagelijks meer en meer gerust, omtrent den waarschijnlijken uitslag van den parlementairen strijd, waartoe vooral de kalme en onbezorgde houding van den generaal zelven aanleiding geeft. Eergisteren avond, na de hoogst onstuimige zitting, heeft de generaal *Cavaignac* eene receptie in het door hem bewoonde hôtel in de straat Aarennes gegeven, welke talrijker dan eenige vroegere is bijgewoond. Men verzekert, dat, onder andere afgevaardigden, ook de heer *Coquerel* den generaal zijne bekommering over de wending, die de zaken thans namen, niet heeft kunnen ontveinzen, doch door dien bewindsman is gerustgesteld, met de verzekering, dat er geene zwarigheid hoegenaamd bestond, en dat de geheele zaak in een vierde uurs haar beslag zou hebben erlangd.

Van alle zijden komen reeds de met verlof vertrokken afgevaardigden uit de departementen hier ter stede aan, ter bijwoning der zitting van zaturdag. De heer *de Lamartine* wordt vrijdag avond teruggewacht. De heer *Marie* was heden reeds ter vergadering aanwezig.

De menigte op de openbare straat neemt een levendig deel in alles wat er in de Nationale Vergadering voorvalt, en ziet mitsdien den uitslag der aanstaande beraadslaging met geene mindere belangstelling te gemoet, dan de afgevaardigden zelven. Zij is inmiddels volkomen rustig, hetgeen men in de gegevene omstandigheden als een gunstig voorteeken vermeent te kunnen aanmerken.

— Het schijnt, dat de loop der beraadslaging in de Nationale Vergadering aan de napoleontische partij niet weinig verlegenheid baart. Men is zeer benieuwd naar de houding, welke *L. Napoleon* in de zitting van morgen zal aannemen. Allen toch zijn overtuigd, dat deze candidaat niet alleen niet afwezig mag blijven bij de beraadslaging over de geheime en openbare pogingen ten gunste der candidaten voor het voorzitterschap, maar dat het zelfs voegzaam is, dat hij zich verklare, nopens zijne candidatuur en de door zijne aanhangers in het werk gestelde pogingen, om zijne verkiezing door te drijven; waartoe hij voor het overige wel gedwongen zal worden door de aanvallen, die zijne tegenkandidaten tegen hem zullen beproeven. Bij den grooten strijd op Zaturdag zal hij het stilzwijgen kunnen bewaren, daar hij tijdens den Junij-opstand niet in Frankrijk was, en het tot dus ver niemand in de gedachte is gekomen, dat hij de hand in het spel zou hebben gehad.

KOPPENHAGEN, den 19 November.

In de rijksdag van gisteren heeft de graaf *A. W. Moltke* de officiële verklaring afgelegd, dat, nadat de tegenwoordige ministers hun ontslag hadden aangeboden, de Koning hem had belast met de vorming van een nieuw kabinet; dat het nieuwe ministerie hetzelfde stelsel zou volgen als het afgetredene kabinet, en overigens trachten eenen met Denemarken's eer en welzijn bestaanbaren vrede tot stand te brengen, zonder inmiddels in de krijgstoerustingen te verflaauwen.

— In de voorname kringen hier ter stede circuleert het afschrift eener nota aan den Russischen gezant te Frankfort, waarin de Keizer verklaart, de regten van Denemarken te zullen handhaven, al ware het ook, dat hij die in einde gewapenderhand moest tusschen beide treden. Men houdt het er algemeen voor, dat het nieuwe ministerie, gesteund door deze krachtige toezegging, weigeren zal voorwaarden aan te nemen en zijne regten te Londen krachtiger dan ooit zal doen gelden. De woorden, door den president in het nieuwe ministeriele programma gebruikt, wijzen trouwens vrij duidelijk op dit voornemen.

BERLIJN, den 22 November.

Na den tegenwoordigen staat van zaken laat zich ook thans nog niet eens met eenige zekerheid opmaken waarop de gansche beweging zal uitloopen; beide partijen, de regering en de nationale vergadering, hebben zich vastgezet; eene bemiddeling moet er plaats hebben, maar niemand heeft een voor beide aannemelijk voorstel kunnen doen. De Koning en de regering hebben hunne thans ontwikkelde maatregelen genomen in het stellige vooruitzigt op krachtdadigen tegenstand, en volstrekt niet gerekend op den thans betoonden lijdelijken tegenstand. De vertrouwde raadslieden des Konings hebben hem van barricaden gesproken, en gezegd, dat, indien de nationale vergadering wederstand bood, zulks alleen van eene factie der linker zijde te verwachten was. Nu zijn er echter geene barricaden opgeworpen, en het teruggebleven gedeelte der nationale vergadering is de meerderheid en telt thans 263 leden. Door deze feiten is het vertrouwen des Konings op zijne raadslieden eenigermate verzwakt en moet hij niet geheel en al ongeneigd zijn tot eene bemiddeling de hand te bieden, nadat hij dezen raad zelfs van een zoo gematigd man, als de heer *Grabow* is, ontvangen heeft. Het ministerie *Brandenburg-Manteuffel* heeft intusschen besloten, de zaak op den ingeslagen weg te vervolgen, en zich ten minste tot Maandag den 27 aanstaande, standvastig te houden, als wanneer men de vergadering in Brandenburg te gemoet ziet; alles wordt daartoe in gereedheid gebragt, stoelen, banken en papieren zijn heden uit de concertzaal naar Brandenburg gezonden. Intusschen verklaren niet slechts die 263, maar nog ongeveer 50 andere afgevaardigden bepaaldelijk, dat zij niet naar Brandenburg zullen gaan. Hoe zal zich nu het ministerie tegenover de daar verschijnende minderheid houden? Dat weet niemand te zeggen. Het denkbeeld van de ontbinding der nationale vergadering en het verleenen eener constitutie door den Koning schijnt opgegeven te zijn, nadat de Koning in zijne eerste besluiten is begonnen te wankelen.

De weigering der belastingen brengt het ministerie voor het oogenblik in geen groote verlegenheid, daar het de tien millioen der vrijwillige leening nog voor het grootste deel te zijner beschikking heeft, en ook de weigering zelve niet overal ten uitvoer wordt gelegd.

De nationale vergadering alhier is heden avond tot eene vertrouwelijke conferentie in het *Hôtel de Russie* bijeen; zij heeft zich intusschen door hare laatste besluiten, waarop zij niet verder voort kan gaan, insgelijks zoo vastgezet, dat ook de conferentie van heden, naar veler meening, tot geen uitweg zal leiden; men heeft alles op de republiek aangelegd en ziet nu het koningschap nog zoo vast geworteld, dat men den moed begint te verliezen. Er zijn vele geruchten omtrent gevonden wapenen en ammunitie en ontdekte zamenzweringen in omloop, maar de stad is voor het uiterlijke nooit rustiger geweest dan thans, de levendigheid op de straten neemt weder toe, met de ontwapening der bevolking en het wegzenden van vreemdelingen die zich zonder bepaald doel alhier ophouden, wordt steeds voortgegaan, en het vertrouwen begint te herleven, hetgeen onder anderen ook uit de meer gunstige stemming ter beurze blijkt.

— Het Pruisische regeringsblad deelt eene den 21 November door het stedelijk bestuur van deze stad uitgevaardigde en aan de burgers gerigtte proclamatie mede, waarin het bestuur het door hetzelve gekozen standpunt doet kennen en de beweegredenen van zijn gehouden gedrag openlegt.

FRANKFORT, den 23 November.

Eergisteren heeft de Aartshertog Rijksbestuurder eene oproeping aan het Duitsche volk uitgevaardigd, die door de Rijksministers is medegeteekend. Eene beklagenswaardige scheuring, zoo wordt in dit stuk gezegd, is tusschen de Pruisische kroon en volksvertegenwoordigers ontstaan. Het Duitsche volk heeft in dezen strijd partij gekozen, doorgaans in rustige en wettige houding, maar hier en daar ook met hartstogt, die nieuwen hartstogt doet ontvlammen. Een deel der Pruisische volksvertegenwoordigers heeft besloten dat de heffing der belastingen geschorst moet worden. De banden van het staatsleven zijn daardoor losser gemaakt, de burgerlijke maatschappij is daardoor diep geschokt; Pruisen, en met Pruisen geheel Duitschland, staan op den rand des burgeroorlogs.

»Pruissen (zoo heet het verder)! De rijksvergadering te Frankfort vertegenwoordigt de gezamenlijke Duitsche natie; hare uitspraak is de opperste wet voor allen!

»Duitschers! Ik zal in volkomen overeenstemming met de rijksvergadering handelen. Ik zal de volvoering van dat besluit niet dulden, hetwelk, door schorsing der heffing van de belastingen in Pruisen, de welvaart van geheel Duitschland in gevaar stelt. Ik zal echter ook den waarborg der regten en vrijheden des Pruisischen volks doen gelden; het zal die onbelemmerd genieten, gelijk al onze Duitsche broederen.

»Ik reken op u, Pruissen; gij zult mij bijstaan; gij zult iedere onwettige handeling, iedere daad van geweld, vermijden, en u de vrijheid waardig betoonen. Behoud den vrede, ik zal dien waarborgen.

»Duitschers! Op u allen reken ik. Staat mij bij, gelijk ik u bijsta! Het lang gewenscht doel, waarnaar wij allen streven, is nader bij gekomen; weldra zal het werk der constitutie voor Duitschland voltooid en ons schoone vaderland door eendragt en vrijheid groot en magtig zijn."

— Morgen verwacht men het berigt van de Oostenrijksche commissie; — alsmede de beraadslaging over de Limburgsche aangelegenheden. De voordragt der commissie, bij monde van den heer *Zachariä*, houdt in: »Dat, daar de invoering Julij ll. in tegenspraak is, van het Rijks-bestuur zal worden gevorderd, dat hetzelve zal protesteren tegen deze invoering; — de meest gepaste maatregelen zal nemen, om die te verhinderen, — en indien tot dat einde een gemeenschappelijk besluit mogt gevorderd worden, het noodige zal verrigten, om daartoe te geraken." — Men twijfelt er niet aan, of dit voorstel zal worden aangenomen; evenwel heeft den heer *Zachariä* aangemerkt, dat het niet ligtelijk tot een oorlog met de Nederlanden zoude komen, welke door velen werd gevreesd, maar ook door anderen werd verlangd.

Van den 24sten.

De Duitsche Nationale Vergadering heeft, in hare zitting van heden, na eene korte beraadslaging met bijna algemeene stemmen het belangrijke voorstel van den heer *Zachariä aangenomen*, betreffende het Limburgsche vraagstuk.

LEEUWARDEN, den 27 November.

Bij besluit van den 24 dezer, heeft Zijne Majesteit tot minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholijke Eeredienst benoemd den heer mr *J. A. Mutsaers*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— Bij Koninklijk besluit van den 22 dezer, no. 115, is het afzonderlijk kantoor der directe belastingen en accijnsen te Oppenhuizen, te rekenen van den 1 Januarij 1849, opgeheven en vereenigd met dat te Woudsend op den voet van ééne ontvangst, onder voortdurend beheer van den ontvanger *T. F. Romkes* te Woudsend.

— Bij besluit van den 18 November jl., no. 60, heeft Zijne Majesteit benoemd tot dijksgedeputeerde bij de contributie Hemelumer Oldephaert en aanhoorige zeedijken *J. Meinesz*, bij continuatie.

— Bij besluit van den 17 dezer jl., no. 76, heeft Zijne Majesteit goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd; als: van de Nederduitsche hervormde gemeente ter dezer stede, onder de classis van Leeuwarden, op *J. F. Blaauw*, predikant te Renswoude; van de hervormde gemeente van Warns en Scharl, onder de classis van Sneek, op *W. Zegers Jz.*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Overijssel.

— Ten gevolge van het bedanken van de heeren mrs. *Vegilin van Claerbergen* en *U. H. Wielinga Huber*, voor de kandidatuur der Eerste Kamer, zijn de Kiesbevoegden in het Hoofd-Kiesdistrict Leeuwarden, enz., op nieuw vergaderd op heden middag ten 12 ure, in de Groote Zaal van den heer *C. H. Wilkeshuis*, in het Zaailand alhier, alwaar tegenwoordig waren 57 leden. Na voorlezing van de lijst der kandidaten wordt medegedeeld, dat als zoodanig nog is opgegeven de heer mr. *J. H. van Boelens*, en na de opmerking van den Voorzitter dat Z. Ed., als president van de Kiesvergadering in dit District, hier niet verkiesbaar is, volgens het voorloopig Reglement, besluit de vergadering Z. Eds. naam niet op de lijst der kandidaten te plaatsen. — Op dezelve wordt nog gebragt de heer *A. J. Rodenhuis*, Zeehandelaar te Harlingen. De uitslag der stemming voor den eersten kandidaat is als volgt: de heeren dr. *S. Brouwer* 20 stemmen, *van Swinderen* 12, *van Welderen Rengers* 3, *W. W. Buma* 2, *J. Cats Ez.* 3, *Wielinga Huber* 1, *Speelman Wobma* 1, *Mulier* 6, *van Limburg Stirum* 3, *de Haan* 2, *O. R. v. Andringa de Kempenaer* 1, *Waller* 1, *de With* 1, *v. Burmania Rengers* 1. — Bij herstemming tusschen de twee eerstgenoemden dr. *S. Brouwer* 40, en de heer *van Swinderen* 16, terwijl 1 briefje was ingevuld op den heer *O. P. Waller*. Voor den tweeden kandidaat ontvangen stemmen de heeren: *van Swinderen* 12, *Waller* 3, *van Stirum* 5, *W. W. Buma* 12, *Mulier* 11, *Speelman Wobma* 3, *van Burmania Rengers* 2, *van Welderen Rengers* 4, *van Andringa de Kempenaer* 2, *J. Cats Ez.* 1, *de Haan* 1. — Present waren 56 stemmenden. Bij herstemming tusschen de heeren *van Swinderen* en *Buma*, erlangt de eerste 26, en de tweede 30 stemmen. Alzoo zijn benoemd als eerste kandidaat voor de Eerste Kamer dr. *S. Brouwer* te Leeuwarden, en als tweeden kandidaat mr. *W. W. Buma* aldaar.

Eene commissie uit de vergadering begeeft zich naar den heer dr. *S. Brouwer*, ten einde Z.Ed. te vragen of hij zich die kandidatuur wil laten welgevallen en brengt deswege een gunstig rapport uit. De heer *Buma* ter vergadering tegenwoordig verklaart de kandidatuur aan te nemen.

— In eene vergadering van de leden der Centrale Friesche Politieke Vereeniging *Vooruitgang*, Zaturdag ll. ten huize van *J. Swildens* alhier gehouden, is men overgegaan tot het stemmen van kandidaten voor de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, wanneer zich de meeste stemmen voor de kandidatuur der Eerste Kamer vereenigd hebben op de heeren: *L. G. A.* graaf *van Limburg Stirum*, te Kollum en jhr. *G. R. G. van Swinderen*, te Rijs, en voor die der Tweede Kamer op den heer mr. *B. H. v. d. Haer*, advocaat alhier.

— De Wel Eerwaarde Heer *A. Diemont*, predikant te Langerak, bezuiden de Lek, en beroepen tot leeraar bij de Waalsche Gemeente alhier, heeft deze beroeping aangenomen.

— Met genoegen verneemt men, dat de aanstaande Zaturdag avond voor het *kunstminnend publiek* zeer genoegelijk belooft te zullen zijn, daar door de ondernemers van het Frascati-Orchest, de beroemde Violist de heer *Gravenstein* is geëngageerd, om geassisteerd door gemeld Collegie een groot Concert in den Schouwburg te geven. — Met een goeden uitslag van deze onderneming vleit men zich, te meer daar in twee Soirées, eene naar de beperkte ruimte talrijke opkomst van het publiek, getuigt van deszelfs tevredenheid over de voorgedragene stukken. — Het inrigten van den grooten Schouwburgzaal tot Salon, zal velen uitlokken om ook de Soirées à la Frascati met gezelschap te bezoeken, daar er geene kosten noch moeite worden gespaard, om zoowel door behoorlijke verwarming van het locaal als keurige afwisseling van muzijk, het opkomend publiek te genoegen te geven.

— Een der binnenlandsche bladen meldt, dat Z. Exc. de minister van justitie zich de heeren mrs. *P. L. F. Blussé*, adv. bij den H. Raad, en *J. G. A. Clant*, proc. te 's Gravenhage, tijdelijk toegevoegd heeft, om op de in het rapport aan Z. M. over de bezuinigingen opgegevene beginselen, en onder zijn toezigt, zulke wijzigingen in de bestaande wetten te ontwerpen, als tot de bedoelde vereenvoudigingen in het regtswezen noodig zijn.

— Te Groningen is den 22 dezer overleden, de heer *G. J. Meijer*, doctor in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren, hoogleeraar in de faculteit dergemelde wetenschappen aan die hoogeschool en correspondent of lid van onderscheidene geleerde genootschappen. In 1822 te Leuwen professor geworden, geraakte hij bij de Belgische omwenteling ten jare 1830 uit die betrekking, maar werd kort hierop aan de Groninger hoogeschool geplaatst, waar hij, als lid der bovengenoemde faculteit, tot aan zijn dood toe de vaderlandsche geschiedenis ond erwezen, zich zeer verdienstelijk gemaakt heeft.

— De heer *J. L. van der Vliet*, uitgever van het algemeen en loffelijk bekend letterkundig plaatwerk *de Tijd*, heeft een berigt verspreid, volgens hetwelk, met toestemming en onder het toezigt des Gouvernements, met het jaar 1849 aan zijne onderneming verbonden zal zijn eene uitloting van gratis aandeelen, van welke ieder geabonneerde op *de Tijd* er één ontvangt, in eene groote uitloting van boeken en plaatwerken, ter gezamenlijke waarde van *f* 8000. In deze uitloting zijn geene nieten, maar hooge prijzen, van *f* 500, *f* 300, *f* 200 enz., en ieder die geen prijs trekt ontvangt als premie een cahier, ter waarde van *f* 3, voorstellende de graven van *Napoleon*, *Chateaubriand*, *Frederik den Groote* en *Voltaire*, met bijschriften van *I. da Costa*, *van Lennep*, *Tollens* en *Withuys*. Zeer tot aanbeveling strekt ook de eerste voorwaarde, volgens welke ieder winner van een prijs het regt heeft om zelf, naar eigen smaak en keuze, die in den handel bestaande boeken of platen, van welken aard ook, op te geven, welke hij voor de waarde van zijn prijs verlangt.

Amsterdam, den 21 November.

Heden is door den Eerwaarden Kerkeraad der Hervormde Gemeente alhier, uit de bevorens uitgebragte nominatien het volgende drietal opgemaakt: DD. *C. S. Adama van Scheltema*, te Hoorn; *H. J. Hofstede*, te Gorinchem; *J. P. van Harencarspel*, te Leeuwarden; en daaruit tot herder en leeraar beroepen *C. S. Adama van Scheltema*, predikant te Hoorn.

206de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

1ste Lijst. No. 17396, een prijs van *f* 25,000.
2de Lijst. Nos. 12498 en 10466, ieder een prijs van *f* 1000.
3de Lijst. No. 3899, een prijs van *f* 1000.
4de Lijst. Geene.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 10 November. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig. 11 dito. J. H. de Weerd, *Pieter*, Londen, ballast; G. W. Smith, *Sjaardema*, Amsterdam, ledig. 13 dito. J. G. Munneke, *Baudina*, New-Castle, kool; H. J. Gust, *Goede Hoop*, Noorwegen; E. H. Oldenburger, *Johanna*, Petersburg, lijnzaad; J. Doctor, *Maria Geertruida*, Hamburg, hout; T. Coljer, *Magnet*, Londen, ledig; W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, ledig; B. A. Visser, *Gesina*, Engeland, kool; A. J. Onnes, *Johanna Geertruida*, Memel, hout. 18 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig. 20 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, ledig. 22 dito. A. Gallaway, *Ranger*, (*S*), Londen, ledig. 23 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig.

Vertrokken. 11 November. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, boter en vee; R. Hard, *City of London*, Londen, stukgoed; J. G. Klein, *Alida Margaretha*, Randers, cichoreij. 12 dito. F. J. Frankena, *de Verwagting*, Engeland, granen; L. E. de Koning, *Stad Almelo*, Engeland, granen. 14 dito. T. Coljer, *Magnet*, (*S.*), Londen, granen. 15 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, boter en vee. 19 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, boter en vee. 22 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, vee en boter; S. de Boer, *Neptunus*, Havanna, stukgoed; J. Klein, *Eendragt*, New-Castle, stukgoed; J. G. Munneke, *Baudina*, Engeland, granen; L. J. Holstein, *Vriesland*, Amsterdam, ballast. 23 dito. A. Gallaway, *Ranger*, (*S.*), Londen, stukgoed.

MENGELWERK.

KORTE LEVENSCHETSEN der Vorsten, welke vóór CHARLEMAGNE, of KAREL DE GROOTE, OVER *FRANKRIJK* GEHEERSCHT HEBBEN (*).

FARAMOND, of PHARAMUND, is de eerste, van wien men de genealogie en optelling der Frankische of Fransche Koningen begint te rekenen; eensdeels omdat de vorige Koningen nog geene vaste woonplaats in *Gallië* gehad hebben, en anderdeels omdat men meent dat *Hij* het is, die de Koninklijke waardigheid, na MARCOMIR, SUNNO en GENEBALD (die Frankische Koningen, welke door de *Romeinen* te onder gebragt werden) weder in *Frankrijk* hersteld heeft. Zijne regering begon, zoo men wil, met het jaar 418 na Christus geboorte; terwijl het jaar 427 als het jaar van zijn' dood aangemerkt wordt.

Zijn Zoon CLODIUS of CLODIO, volgde hem in de regering op. In 't eerst leefde hij in vriendschap met de Romeinen en met AËTIUS, hun Stadhouder of *Comes* in *Gallië*. Maar in 437 door verspieders onderrigt, dat er in de steden van *België* geene bezettingen lagen, trok CLODIO stil op door *Henegouwen* en maakte zich van verscheidene plaatsen meester. Kort daarna zette hij zijne veroveringen nog verder voort, alzoo de verwarringen, welke inmiddels in het Roomsche Rijk plaats hadden, niet toelieten om de *Franken* met geweld te keer te gaan. Niettemin wapende AËTIUS zich weldra tegen hen. Maar CLODIO, een vasten voet in *Gallië* gekregen hebbende, stoorde zich weinig aan den slag, welke de Veldheer hem toebragt, en zond zijn' oudsten Zoon om de stad *Soissons* te belegeren. De Prins daarbij het leven verliezende, trof dit den Vader zoo zeer, dat hij van droefenis stierf. Dit viel voor in 447.

MEROVEUS, een bloedverwant van CLODIO, werd nog vóór deszelfs dood tot Voogd over zijne twee Zonen aangesteld; doch wist het spoedig zoo ver te brengen, dat de Franken hem nog geen jaar daarna tot hunnen Koning verkoren. Deze Vorst wist zich tevens de gelegenheid — (de ondergang van den Veldheer AËTIUS, die op bevel van den Keizer VALENTINIAAN doorstoken werd) — zeer wel ten nutte te maken om zijn gebied uit te breiden. Hij veroverde het geheel eerste *Germanië*, of het land van *Ments*; een gedeelte van het tweede *België*, thans *Picardië*, benevens een groot deel van het tweede *Lyonnois*, tegenwoordig *Normandië* en bijna geheel *Isle de France*. Hij woonde volgens sommigen in de stad *Parijs*; terwijl anderen *Amiens*, de verblijfplaats van zijnen voorganger, als de stad opgeven, waar hij zijn zetel had. Hij stierf in 458, latende het Rijk aan zijn' Zoon CHILDERIK. De *Franken* hadden zich onder zijne regering al meer en meer uitgebreid; daarom werden zijne opvolgers tot aan PEPIJN, Koningen van den *Merovingischen* stam genoemd.

CHILDERIK was een jong Vorst van slechte hoedanigheden, welke de aanleidende oorzaak waren, dat hij, na ruim twee jaren geregeerd te hebben, door zijne onderdanen van den troon werd gestoten. Hierna ontvlugtte hij het land, latende een getrouw vriend van hem, GUIJEMAN geheeten, aldaar achter om zijne belangen te behartigen. GUIJEMAN, die zeer doortrapt was, wist weldra te weeg te brengen, dat de nieuw verkoren Koning mede in haat bij de onderdanen viel en verjaagd werd. CHILDERIK, weder op den Rijkszetel verheven, stelde alles in 't werk om zijn' mededinger, die zich binnen *Keulen* ophield, ten onder te brengen. Hij tastte de stad aan en veroverde haar stormenderhand. Ook verbrandde hij de stad *Trier* en bemagtigde verscheidene andere plaatsen, aan de *Oise* en de *Seine* gelegen. Eindelijk overwon hij ook nog de *Saxers*, die zich met den verdreven Koning tegen zijne veroveringen wilden verzetten, en stierf in het jaar 479, na de terugkomst van een' togt tegen de *Duitschers*.

CLODOVEUS, of CLOVIS, die zijnen vader opvolgde, was een jongeling van uitnemende kloekmoedigheid. In 485 overwon hij den Romeinschen Bevelhebber SYAGRIUS, die CHILDERIK mede van den troon had gestoten, en zich als Koning der Romeinen in *Gallië* wilde opdringen. Hij bragt vervolgens een gedeelte der *Thuringers*, zoo ook de *Bourgondiërs*, wier Koning GONDEBALD sedert zijn' leenman was, onder zijne gehoorzaamheid, en nam de nicht van dezen Koning, CLOTILDIS geheeten, ten huwelijk.

In 496 overwon hij de ALEMANNEN, *Friezen* en *Saxers*; waarna hij, op eene door hem gedane belofte, met bijna zijn geheel volk de Christelijke Godsdienst omhelsde. In 506 overwon hij ALARIK, Koning der *West-Gothen*, wien hij met eigen hand in den strijd doodde. Tenzelfden tijde droeg de Oostersche Keizer ANASTASIUS hem de waardigheid van Roomschen Consul op. CLOVIS regeerde over dat soort van *Franken*, hetwelk men *Saliërs* noemde, maar de *Ripuariërs*, een ander soort, hadden hun' eigen Koning, SIGEBERT genaamd. Beide deze volken hadden hunne afzonderlijke wetten, die als de *Salische* en *Ripuarische* bekend zijn. Toen CLOVIS tot het Christendom bekeerd was, hervormde hij de *Salische*, dewijl zij vele zaken, strijdig met het Christendom, behelsden. Maar te heerschzuchtig om zich met het bewind over dat deel der *Franken* te vergenoegen, liet hij den Koning der *Ripuariërs* verraderlijk ombrengen, en zich tot hunnen Koning kroonen. Op gelijke wijze handelde hij met de Frankische Vorsten, welke in *Artois*, in 't landschap *Maine* en te *Kamerijk* regeerde.

CLOVIS stierf in het jaar 511, na eene 30 jarige regering. Hij was een wreed en bloedgierig Vorst, doch had door zijn groote veroveringen de grondslagen van het Fransche Rijk voltooid.

Na zijn' dood werd het Rijk onder zijne vier zonen verdeeld. THEODORIK, de oudste, regeerde te *Metz*, of *Austrazië*, CLODOMIR had zijn zetel te *Orleans*; CHILDEBERT regeerde te *Parijs* en CLOTARIUS, de jongste, hield zijn Hof te *Soissons*; CLODOMIR sneuvelde in 524, tijdens een' oorlog tegen de *Bourgondiërs*. In 531 overwon THEODORIK de *Thuringers*, en werd hun Koning, HERMENFROIJ, op zijn' last van het leven beroofd. THEODORIK overleed in 534.

THEODOBERT, Zoon en Opvolger van THEODORIK in *Oost-Frankrijk*, of *Austrasië*, was een Vorst van grooten moed en dapperheid en deed zich door zijne wijduitstrekkende ondernemingen uitmunten. In 539 behaalde hij eene luisterrijke overwinning op de *Ostrogothen* en *Romeinen*, en regeerde vervolgens roemrijk tot in 548, als wanneer hij op de Jagt van 't leven werd beroofd, middelerwijl hij toebereidselen maakte om een' togt tegen keizer JUSTINIAAN te ondernemen, omdat deze zich door eene kleine overwinning in *Campanië* den eernaam van *Overwinnaar der Franken* had aangematigd.

THEODOBALDUS volgde zijnen Vader in de regering op. Hij was een zwak Vorst en stierf in 565 zonder kinderen na te laten.

Na zijn' dood maakten zijne oudooms CHILDEBERT en CLOTARIUS aanspraak op zijn Rijk. CLOTARIUS, de jongste stelde zich echter weldra in 't bezit van hetzelve. Maar alvorens de zaak haar beslag kreeg, beoorloogde hij de *Saxers* en *Friezen*, die zich na den dood van *Theodobaldus* van elke onderwerping jegens *Frankrijk* hadden ontslagen gerekend. In het eerst bragt CLOTARIUS ze weder onder zijne gehoorzaamheid; maar ten laatste bleef de overwinning aan hunne zijde en waren de *Franken* genoodzaakt den vrede van hen af te smeeken. CLOTARIUS, daarna in Duitschland oorlogende, viel CHILDEBERT, op een valsch gerucht van zijn' broeders dood, in *Champagne*, en plunderde het. Maar CLOTARIUS, eensklaps terugkomende, vlugtte CHILDEBERT en stierf kort daarna. Dus werd CLOTARIUS Koning van geheel *Frankrijk*, als hebbende zijn broeder slechts twee dochters nagelaten, die uit kracht der *Salische* wet geen regt op de erfopvolging hadden. CLOTARIUS stierf eindelijk in 561, van wroeging, dat hij zijn Zoon CHRAMNUS, die zich met CHILDEBERT tegen hem verbonden had, met zijn huisgezin had laten verbranden.

CLOTARIUS liet vier Zonen na, CHARIBERT, GUNTRAM, SIGEBERT en CHILPERIK, onder welken het Koningrijk weder in vieren verdeeld werd. *Oost-Frankrijk*, met

(*) Dit dient tot aanvulling van het vroeger gegeven Overzigt, betrekkelijk de Vorsten die na KAREL *den Grooten* hebben geregeerd.

de *Franken* aan weêrskanten van den Rijn bezaten, viel SIGEBERT door het lot ten deel. CHARIBERT overleed reeds in 570 te *Parijs*; waarna zijne drie broeders het nagelaten deel onderling verdeelden. Doch hunne vriendschap duurde niet lang. CHILPERIK en SIGEBERT oorloogden gedurig tegen elkander, terwijl GUNTRAM zich dan eens bij den een dan weder bij den anderen voegde, tot dat CHILPERIK eindelijk geheel in het onderspit raakte. SIGEBERT trok naar *Neustrie*, waar hem het volk trouw zwoer; maar kort daarop werd hij door huurlingen van CHILPERIK's booze Vrouw FREDEGUNDE om het leven gebragt. CHILPERIK werd dus weder in zijne heerschappij hersteld, terwijl de Weduwe en Kinderen van SIGEBERT in *Parijs* gevangen gehouden werden. Ook nam hij welhaast bezit van *Oost-Frankrijk*. Maar in 583 nam de zaak weder eene andere wending. CHILDERIK II, Zoontje van SIGEBERT, werd door behendigheid van een edelman uit *Oost-Frankrijk* uit zijne gevangenis verlost, en, onder bescherming van zijn Oom GUNTRAM, op den troon geplaatst. CHILPERIK, dus alle hoop verloren ziende, sloot een verbond met den jeugdigen Vorst, waarbij hij hem voor wettigen Koning van *Oost-Frankrijk* erkende. Eenigen tijd daarna in 584 werd hij door een' booswicht vermoord. GUNTRAM, die nu de eene, dan de andere partij toegedaan was, stierf in 593. Van CHILDERIK II valt nog te zeggen, dat hij in 595 tegen de *Warners* (een soort van Saxers) streed en hen geheel en al uitroeide; in hetzelfde jaar nog stierf hij, latende het Rijk aan zijne twee Zonen THEODOBERT en THEODORIK, onder voogdijschap van hunne Grootmoeder, de heerschzuchtige BRUNECHILDE, eene geboren Spaansche Prinses.

(*Het slot volgt*).

Aan de Stemgeregtigden van het Hoofd-Kiesdistrict Leeuwarden, wordt bij deze kennis gegeven, dat eene Commissie der centrale Friesche Politieke Vereeniging *Vooruitgang*, op Woensdag den 29 dezer, 's avonds van *zes* tot *negen* ure zitting zal houden ten huize van den heer *C. Wilkeshuis*, in het Zaailand alhier, ten einde aan hen die zulks zoude mogen wenschen, alle gevraagde inlichtingen te geven omtrent de invulling hunner stembilletten.

Vereeniging van Stembevoegden,

In het eerste Hoofd-Kiesdistrict van Friesland, *Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Idaarderadeel*, en *Tietjerksteradeel*.

Het Bestuur dezer vereeniging berigt bij deze, dat in de op heden te Leeuwarden gehoudene vergadering, van Stembevoegden, de heer dr. *Seerp Brouwer*, als eerste kandidaat en den heer mr. *Willem Wiardus Buma*, als tweede kandidaat voor het lidmaatschap der Eerste Kamer, de meeste stemmen der aanwezigen op zich hebben vereenigd.

Het Bestuur berigt tevens, dat in hare vergadering van den 22 November jl., den heer mr. *Binse Albarda*, bij meerderheid van stemmen is verkozen, tot kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer.

Bovengemelde heeren worden derhalve als zoodanig, door de vereeniging, aan alle de Stembevoegden van het eerste Hoofd-Kiesdistrict aanbevolen.

Leeuwarden, den 27 November 1848.

Het Bestuur voornoemd,
H. VAN DER KOOI.
J. J. BRUINSMA.

Aan de Kiesgeregtigden van het District Sneek,

geven de Ondergeteekenden, leden der Commissie van de *vereeniging* BURGERTROUW te kennen, dat zij bereid zijn zich te laten vinden ieder ten zijnen huize, om van af heden en wel bepaaldelijk op Woensdag en Donderdag den 29 en 30 November, aan hen die zulks verlangen de noodige inlichtingen te geven, omtrent de *rigtige invulling en sluiting* der Stembilletten.

De Candidaten dier vereeniging zijn Mr. A. F. JONGSTRA, tot lid der *Tweede Kamer*, en Mr. G. N. MULIER en de Heer R. J. VAN DER LEIJ, tot Candidaten der *Eerste Kamer*.

G. HOUWINK. H. JOUSTRA.
G. L. VERWER. T. JOUSTRA.

R. Cath. Armvoogden geven door deze kennis, dat op bekomene toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad, het gewoon Jaarlijksch Winter Collect ten behoeve hunner noodlijdende geloofsgenooten, op Woensdag den 29 November e. k., zal plaats hebben.

Tevens nemen zij de vrijheid genoemd Collect, uithoofde der bekrompenheid hunner geldmiddelen, en het overgroot aantal Armen, in de milddadigheid van hunne menschlievende Stadgenooten, ten dringendst aan te bevelen.

Leeuwarden, den 23 November 1848.

Namens R. C. Armvoogden,
F. TJEPKEMA, *President*.
J. H. G. JANSEN, *Secretaris*.

*** Getrouwd te Sneek, den 23 November 1848:
E. J. ATTEMA, *Notaris te Dragten*, en
H. WIERSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Steenwijk, den 23 November 1848.
J. A. SELVA, *van Groningen*, met
A. S. D. TER HORST.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Berghuizen bij Hattem, den 26 November 1848.
W. J. RAKHORST, en
A. VAN GERREVINK.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen beviel van een' ZOON GEESKE HANZES DE BOER, geliefde Echtgenoote van
Almenum, den 21 November 1848.
D. S. HOLLENGA.

*** Mijne Echtgenoot J. ANDREÆ, beviel heden morgen voorspoedig van een' ZOON.
Kampen, den 24 November 1848.
C. J. DE VRIESE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, JANTJE VAN DER LAAN, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 25 November 1848.
M. NIJSLOOT.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene, DOCHTER JENSKEA MARIA BRUNINGS, hartelijk geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 25 November 1848.
W. T. STAM.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ziekte van 8 weken, in den ouderdom van 39 jaren, mijn waarde Man G. BERG, in leven Onderwijzer der Jeugd alhier, met wien ik ruim 9 jaren in den echt vereenigd mogt zijn, nalatende 4 Kinderen, waarvan 1 uit een vorig huwelijk.
Ee, den 17 November 1848.
G. OBMA.

*** Heden morgen omstreeks 8 ure overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot SIMON WIARDA, aan de gevolgen van eene borstkwaal en na een lijden van eenige dagen, in den ouderdom van bijna 50 jaren. Zes Kinderen betreuren met mij dit groot verlies, doch wenschen Gode te zwijgen, wiens doen is majesteit en heerlijkheid, en onder wiens opbeurende genade wij hopen op een zalig wederzien.
Harlingen, den 19 November 1848.
O. WIARDA,
geboren VAN DER WERFF.

De zaken aangaande de firma van J. & S. WIARDA, zullen op den zelfden voet worden voortgezet, terwijl de Bierbrouwerij en Wijnhandel alleen op naam en voor rekening der Weduwe zullen worden gedreven; dienende deze algemeene tevens tot bijzondere kennisgeving.

*** Werden wij op gisteren na den middag omstreeks 3 uren, getroffen door het smartelijk verlies van onzen beminden Broeder, GERBEN JANS MINNEMA, in den nog jeugdigen leeftijd van 26 jaren, heden morgen ten 11 ure, bezweek ook onze teedergeliefde Vader, JAN MINNES MINNEMA, in leven Assessor van de Grietenij Dantumadeel en Kerkvoogd te Akkerwoude. Eene ziekte van slechts 10 dagen, van welke hij de laatste 3 of 4 geheel bewusteloos doorbragt, zoo zelfs dat het afsterven van zijnen beminden Zoon hem niet eens kenbaar is geworden, maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven, oud zijnde bijna 65 jaren. Hoe ruimer onze dankensstof is over zijn langdurig bezit, zoo veel te inniger betreuren wij zijn gemis, maar wenschen ook den wil te eerbiedigen van Hem, wiens handelingen altijd zijn: heilig en goed.
Akkerwoude, den 21 November 1848.
DOUWE JANS MINNEMA,
uit aller naam.
Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekende

LEEUWARDEN, den 22 November 1848. Heden overleed alhier, Mejufvrouw ANNA LE MAIRE, Weduwe den Heer HERMANUS PEAUX, in den ouderdom van 63 jaren.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 74 jaren, de Hoog Welgeboren Heer Jonkheer LOUIS MARIE ADELAIDE WAUBERT DE PUISEAU, Lid der Ridderschap van Vriesland en Rijks-Ontvanger ter dezer stede.
Sneek, den 22 November 1848.
Namens de nagelatene Betrekkingen,
J. L. T. WAUBERT DE PUISEAU.

*** Was ik zoo gelukkig, den 18 dezer de voorspoedige bevalling mijner Echtgenoote kennelijk te maken, heden morgen circa 8 ure, behaagde het den almagtigen God in zijn onbegrijpelijk bestier, haar, mij zoo onmisbaar, te ontrukken en mij diep ter neder gedrukt, met 4 nog zeer hulpbehoevende Kinderen achter te laten.
Harlingen, den 23 November 1848.
H. DE JONG.

*** Heden overleed, ten gevolge van een snel toenemend verval van krachten, in den ouderdom van ruim 78 jaren, onzen beminden Vader, PETRUS SCHUIL, in leven Provenier in het St. Anthonij Gasthuis alhier.
Leeuwarden, den 24 November 1848.
J. SCHUIL,
mede uit naam van Broeders en Zusters.

*** Na eene, weinig dagen geleden, voorspoedige bevalling, overleed heden zeer onverwacht aan de gevolgen eener hevige zenuwkoorts, mijne dierbare Echtgenoot PETRONELLA REGINA VAN ENSCHUT, in den bloeijenden leeftijd van bijna 40 jaren. Uit eenen gelukkigen Echt van ruim 18 jaren, zijn thans elf hulpbehoevende Lievelingen aan mijne Vaderzorg alleen toevertrouwd. God verleene mij daartoe Zijnen bijstand.
Harlingen, den 24 November 1848.
S. POTTINGA.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen ten zes ure, na eene ongesteldheid van drie dagen, ontsliep zeer zacht, onze waarde Vader LIEUWE JOHANNES HALBESMA, oud Assessor van de Grietenij Dantumadeel, in den hoogen ouderdom van 92 jaren en 11 maanden. — Met innige dankbaarheid aan den wijzen en goeden Albestuurder, beseffen wij het voorregt, zoo lang eenen Vader te hebben bezeten, aan wien wij, gedurende zijnen leeftijd, door ware hoogachting en kinderlijken eerbied regt hartelijk waren geboeid. — Gulhartig en gemeenzaam in den omgang, medelijdend en gevoelig omtrent ongelukkigen, weldadig voor armen en hulpbehoevenden, zoo zullen velen het gemis van den Overledene met ons betreuren en deszelfs nagedachtenis in zegening bewaren.
Valom onder Damwoude, den 24 November 1848.
J. L. HALBESMA,
uit aller naam.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 21 tot en met den 27 November 1848 aangegeven: 13 Geboren. 11 Overleden. 1 Huwelijk.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten* welke gedurende de eerste helft der maand November 1848, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe, Witte	*f* 7,50	de Mudde.		Boter	*f* 0,96	het pond.	
Tarwe, Roode	» 0,00	»	»	Vleesch, Koe	» 0,41	»	»
Rogge	» 4,60	»	»	Vleesch, Kalfs	» 0,00	»	»
Gerst, Vroege	» 0,00	»	»	Vleesch, Schapen	» 0,33	»	»
Gerst, Late	» 3,40	»	»	Varkensvleesch, Versch	» 0,55	»	»
Boekweit	» 4,57½	»	»	Varkensvleesch, Gerookt	» 0,85	»	»
Haver	» 2,50	»	»	Aardappelen, Vroege	» 0,00	de Mudde.	
Witte Boonen	» 8,50	»	»	Aardappelen, Late	» 1,35	»	»
Erwten, Witte	» 0,00	»	»	Zaad, Kool	» 9,50	»	»
Erwten, Groene	» 8,00	»	»	Zaad, Raap	» 0,00	»	»
Erwten, Graauwe	» 0,00	»	»	Zaad, Lijn	» 7,50	»	»

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 November 1848.
De Burgemeester,
VAN BOELENS.

Opgave van den Prijs en de aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, aan de Stads Waag te Leeuwarden, den 24 November 1848:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER *f* 36,00.	533/4 266/8 en 156/16 vaten.
KAAS *f* 17,00 à *f* 19,25.	556 Ned. ponden.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw*:
LEEUWARDEN, den 24 November 1848, *f* 36,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 25 November 1848.

NEDERLAND.					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	47	47¾	47 5/16	
Dito dito ..	3 »	55¾	56¼	55 7/8	
Dito dito ...	4 »	72½	73¾	73 3/16	
Amort.-Synd.	3½ »	72	72½	72¼	
Handel-Maats.	4½ »				
SPANJE.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	9¼	9¾	9 7/16	
» » v. 510 £	5 »	9¼	9½	9 5/16	
Dito onbep. Stuk.	5 »				
»	3 »	25¼	25½	25 3/8	
dito Binnenl. à 6/m	3 »	18	18¼	18 1/16	
Ardoin Coupon		5¾	6¼		
PORTUGAL.					
Neg. te Londen	3 pCt.	23¾	24	23 13/16	
Dito dito	4 »	24¾	25¼	24 7/8	

RUSLAND.				Gebl.
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	99	99¾	99½
dito dito 1828/1829	5 »	98	99	98¾
Dito bij dito ..	4 »	78	78½	78¼
Dito bij *Stiegl.*	[illegible] »	77¾	78¼	78
OOSTENRIJK.				
Metaliek	5 pCt.	66¾	67¼	66 5/8
W. B. bij *G. & Co.*	4 »			
AMERIKA.				
Bank-Actien V. Staten		3	3¼	3 1/16
Braz. 1824				
» £ 200				
Peru		21¼	22	21 5/8
Grenada				
Mexico				
Venezuela				

Zondag den 26 November.

Integralen 47¼. 4 pCts. 73¼. Ard. 85 £ 9⅝. Dito à 510 £ 9 7/16, ½, 9/16. Dito Coup. (nieuwe) 6. Dito dito (oude) 6, ¼. Binnenl. 3 pCts. 18⅛, 3/16, ¼. Buitenl. 3 pCts. 25¾, 26. Metaliek 2½ pCts. 34⅞. Amerik. Bank-Actien 3 3/16, ¼, 5/16.

In Spaansche fondsen was heden, bij geanimeerden omzet, de stemming zeer gunstig. In de overige genoteerde effecten vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, convoceren, ten verzoeke der Kerkvoogden van *Wijnaldum*, de Hervormde Floreenpligtigen van dien dorpe, tegen Zaturdag den 9 December eerstkomende, des voormiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar, ten einde:

1°. na overweging, te besluiten op een dan te doen voorstel tot aankoop van een Huis door de Kerk; en om bij toestemming het noodige fonds daarvoor aan te wijzen, en

2°. des goedvindende, de Kerkvoogden te magtigen tot het doen van uitgaven boven de begrooting van de loopende dienst, — ten gevolge van noodzakelijke en grootendeels onvoorziene reparatien aan de Pastorie.

Sexbierum, den 24 November 1848.
Grietman en Assessoren van Barradeel,
H. B. VAN DER HAER.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. J. ALTA.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal publiek veilen en verkoopen:

1. Eene wel ter nering staande, beklante, voor weinige jaren nieuw gebouwde WINKELHUIZINGE, met ruime BERGPLAATS c. a., gelegen buiten het Hoogend te Sneek; bewoond door de Weduwe *J. J. Fijlstra*.
2. Eene nette WOONKAMER c. a., in de Barre Wijbessteeg aan den Oosterdijk te Sneek; bewoond door *S. Banning*.

Beide 12 Mei 1849 te aanvaarden.

Provisionele toewijzing bij *Sevensma*, in de Stads Herberg te Sneek, den 13 December a. s., 's avonds ten 7 ure.

VEENVERKOOPING.

Mr. C. DE RANITZ, Notaris te Groningen, zal, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen Vrouwe *J. P. van Dedem*, Douairière *de Lille*, op Zaturdag den 2 December 1848, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Wed. *Juursema*, te Leek, publiek veilen en verkoopen:

Vijftien perceelen HOOGVEEN, gelegen op het Kibbelhooge te Zevenhuizen; zullende de Conditien van Verkoop bij tijds ter lezing liggen ten huize van verkoop.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal, aldaar op Woensdagen den 29 November 1848 voorloopig, en den 6 December daaraanvolgende eindelijk, telkens des avonds ten 6 ure, ten huize van *Gerrit de Jong*, presenteren te verkoopen:

1. Eene HEEREN HUIZINGE, met TUIN, STAL en WAGENHUIS, staande op het Noordijs te Harlingen, wijk D, no. 16; bij den Heer *Dirk Tjallingii*, als huurder, bewoond, voor *f* 190 's jaars. — Dit perceel is te bezigtigen 's daags vóór- en op de verkoopdagen, van 's namiddags 3 tot 5 ure.
2. Eene HUIZINGE met annexen, staande bij de Groote Sluis aldaar, in wijk C, no. 94; bij *Tjerk Bruinsma* in huur, voor *f* 70 in het jaar.
3. Eene HUIZINGE met annexen, staande in de Droogstraat aldaar, wijk A, no. 95; het *voorste* bij *Abraham Brons*, voor 65 centen en het *achterste* gedeelte bij *Roelof Eichelaar*, voor 40 cents per week in gebruik.
4. Eene HUIZINGE met annexen, staande in de Karremanstraat aldaar, wijk A, no. 166; bij *Marten van der Meij* in huur, voor *f* 40 's jaar.
5. Eene HUIZINGE, met WERKPLAATS, staande in de St. Jacobstraat aldaar, wijk C, no. 107; bij *J. T. Hollevoet* als huurder bewoond, voor *f* 65 in het jaar.
6. Eene HUIZING met annexen, staande in de Droogstraat aldaar, in wijk A, no. 65; *voor* bij *Klaas Wassenaar*, voor 55 Centen, en *achter* bij *Bauke de Jong*, voor 60 Centen 's weeks, als huurders in gebruik.

Alle de perceelen op den 12 Mei 1849 vrij te aanvaarden en breeder bij Billetten omschreven.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal, aldaar op Woensdagen den 6 en 13 December 1848, 's avonds ten 6 ure, bij *Gerrit de Jong*, voorloopig en eindelijk, in het openbaar verkoopen:

Eene hechte en sterke HUIZING met annexen, aan de Voorstraat bij de Rinnertspijp te Harlingen, in wijk C, no. 23; door *Tettje Bakker* met den dood ontruimd; terstond te aanvaarden.

Verkoop van eene zeer uitmuntende Zathe en Landen onder Tirns, enz.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur aldaar, op Zaturdag den 2 December 1848, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Okke Jittes Vlapper*, te Tirns, provisioneel verkoopen:

1. Eene zeer voortreffelijke, bij uitstek vruchtbare ZATHE en LANDEN, met eene beste HUIZINGE en SCHURE, HIEMINGE, PLANTAGIE, WATERMOLEN en verdere annexen, staande en gelegen aan de Franeker Vaart nabij het Roodhuis onder Tirns, groot naar oude benaming 22 bunder 4 roede en volgens Kadaster 21 bunder ruim 5 roede, (hieronder begrepen het Burgerhuisje met Tuin, bij de Hieminge, hetwelk evenwel buiten verkoop blijft), de Landen alle Greide, meerendeels van de 1ste klasse, zeer gerijfelijk aan één kavel onmiddellijk bij de Huizinge gelegen; belast te Tirns met 26 Floreen 4 Strs. Dijkschatting, aangeslagen in de Grondbelasting naar een belastbaar inkomen van *f* 36 gebouwd, en plus minus *f* 970 ongebouwd; door *Douwe Gerrits Ligthart* en *Vrouw* bewoond en gebruikt; te aanvaarden St. Petri en 12 Mei 1849, geveild wordende *in 8 perceelen met regt van zamenvoeging*, alles breeder bij Billetten te omschrijven. *Strijkgeld f* 150.
2. Eene BOEREN HUIZINGE, met BUITHUIS en SCHUUR, HIEMINGE, HOVINGE en IJSTER c. a., staande en gelegen aan het Lang-aad onder Scharnegoutum, groot 53 roede 30 el; in huur bij *S. S. Sijbrandi*, tot 12 Mei 1850.
3. Eene HUIZINGE, met TIMMERSCHUUR, SCHIPHUIS en ruim ERF en BLEEK c. a., aan de Franeker Vaart in de Buren te Tirns; aan *Jan Fijlstra* verhuurd, tot 12 Mei 1849, voor *f* 65 in het jaar.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Zaturdag den 2 December 1848, finaal, des avonds ten 7 ure, in het Logement *de Wijnberg*, aldaar, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERF, met TUIN en BLEEKVELD c. a., staande en gelegen aan den Grooten Dijlakker te Bolsward, gem. Bolsward, sectie A, no. 203, 4 roede 20 el; door *G. Nieuwenhuis* en anderen bewoond, en, zulks in 2 gedeelten met regt van zamenvoeging; waarop geboden is: 1ste gedeelte *f* 656 en 2de gedeelte *f* 356.

Den 12 Mei 1849 vrij te aanvaarden.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op tijd en plaats voorschreven, in veiling brengen:

1. Eene HUIZINGE en ERF c. a., aan de Jongema Straat te Bolsward, gem. Bolsward, sectie A. no. 554; door de Wed. *J. T. Koevoet* bewoond.
2. Eene HUIZINGE en ERF c. a., aan den Kleinen Dijlakker aldaar, gem. Bolsward, sectie A, no. 158; door *J. Boersma* bewoond.

Beide den 12 Mei 1849 vrij te aanvaarden.

Verkooping eener Zathe en Landen, te Heeg.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek, qq., krachtens geregtelijke autorisatie, op Woensdag den 6 December 1848, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *Bergsma*, te Heeg, publiek, bij finale toewijzing, tegen genot van verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene zeer uitmuntend vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, HIEMINGE, VARKENSHOK, SCHIPHUIS en WATERMOLEN cum annexis; groot volgens Kadaster 27 bunder 1 roede en 19 el; alles gerijfelijk aan elkander staande en gelegen te Heeg; bij *Adam Doedes de Boer* als huurder in gebruik; op Sint Petri en den 12 Mei 1849 vrij te aanvaarden, en zulks in 5 perceelen met regt van zamenvoeging; waarop geboden is *f* 15,051,25.

Verkoop van Boomen

op *Vrijdag den* 8 *December* 1848, des middags ten 12 ure, in *het Munstersche Posthuis* op den *Dijk* te *Zwolle*, van ongeveer 500 *extra lange zware oude EIKEN BOOMEN*, staande op den *Alerdinck*, onder de Gemeente *Heino*, 2 uren van *Zwolle*, na aan het water gemakkelijk ter vervoer.

TE HUUR, op 12 Mei aanstaande: Een HEEREN HUIS letter E, no. 38, op de breedzijde der Nieuwestad te Leeuwarden; te bevragen op de Tuinen, letter B, no. 67, aldaar.

Door verandering van betrekking,

bedankt de Ondergeteekende door deze zijne geëerde begunstigers, en verzoekt diegenen welke iets van hem te vorderen hebben of verschuldigd zijn, daarvan vóór den 1 Januarij 1849 aangifte of betaling te doen ten huize van J. O. VAN GRUISEN, Boekbinder in de Peperstraat, letter D, no. 71, te Leeuwarden.

Leeuwarden, den 27 November 1848. W. J. B. VAN GRUISEN.

De Ondergeteekende verwittigt bij deze aan daarbij belanghebbenden, dat zijnen WAGEN, die elken Vrijdag, 's morgens ten zeven ure en dertig minuten, van hier naar *Leeuwarden* afrijdt, gedurende de maanden December, Januarij en Februarij, des namiddags een uur vroeger dan gewoonlijk, en wel ten TWEE URE EN DERTIG MINUTEN van *Leeuwarden* zal vertrekken.

Sneek, den 27 November 1848. G. DE RUITER.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN

Een echt genezing-geval van Aambeijen in eenen hevigen graad.

John Thompson, de zeer respectabele uitgever en eigenaar van de »Armagh Guardian," een Iersch nieuwsblad, attesteert eene buitengewone genezing van zeer erge en verouderde Aambeijen, door het gebruik van bovengenoemde Middelen, nadat alle andere zonder effect gebezigd waren. De bedoelde persoon is een zeer aanzienlijk man en iemand van grooten invloed in het graafschap Armagh. Niemand behoeft lang aan deze kwaal of *Pijpzweren* te lijden, indien hij slechts zijne toevlugt tot bovengemelde Middelen neemt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen thans de volgende:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

R. F. TER HORST, bij de Brol te Leeuwarden, zich alle moeite gegeven hebbende zijn magazijn van fraai KINDER-SPEELGOED te voorzien, noodigt zijne geëerde begunstigers uit, zich daarvan ten zijnent te overtuigen, niet twijfelende, of ieder zal in eene ruime keuze gelegenheid vinden zich voor het aanstaande *St. Nicolaasfeest* van *Kinder-Speelgoed*, tot billijke prijzen te kunnen voorzien, waartoe hij zich minzaam aanbeveelt en van heden reeds bijzonder heeft uitgepakt.

Het bekende DENTIFRICIUM ANGLICANUM of *ENGELSCH TANDMIDDEL*, hetwelk de vuilste en zwartste Tadden ivoorwit maakt, de worm en kalkaangroeijing belet, wegnemende alle bederf en invreting van scorbut, maakt tot in den hoogsten ouderdom alle losse Tanden en Kiezen vast, mond en adem frisch, en is een preservatief; wordt à 70 Cents in commissie verkocht te *Leeuwarden* bij P. DE VRIES Pz., bij het Stadshuis; te *Sneek* bij F. HOLTKAMP, Boekhandelaar; te *Harlingen* bij A. E. IJSENBEEK; te *Groningen* bij J. P. DADO, in de Poelestraat, en te *Amsterdam* bij M. VAN ROSSEN, Leesbibliotheek.

f 15,000 of *f* 12,000

wordt aangeboden tegen 4½ %, op voldoende eerste hypotheek, op Landerijen binnen het Arrondissement Leeuwarden. Te bevragen ten Kantore dezer Courant, sub littera B. *Brieven franco.*

MEN VERLANGT te *Leeuwarden*, om terstond in dienst te treden: eene bekwame KEUKENMEID, en eene KINDERMEID, de laatste niet beneden de 30 jaren oud, beide van de Protestantsche Godsdienst en van getuigschriften van bekwaamheid en goed gedrag voorzien. — Men vervoege zich *in persoon* bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put aldaar.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper en Boekdrukker te Leeuwarden op de Kelders, is van de pers gekomen:

TOELICHTING

van het gerevideerd Algemeen Reglement voor het Bestuur der Hervormde Kerk, Door EEN LID DER SYNODE; *f* 0,50.

Het tweede en laatste deel van de

HISTORISCHE ARABESKEN,

Verhalen, verzameld door C. M. MENSING; *f* 2,90. Inhoudende: *Jacques Coeur en de Bruid van Douglas.*

*** DE GRIETMANNEN IN FRIESLAND.

Bijdrage tot de Kennis en Waardering van het Plattelands-bestuur der Grietenijen in die Provincie. 50 Cents.

Dit in het tegenwoordig oogenblik zeer belangrijk geschrift, waarin deze wijze van bestuur wordt toegelicht en verdedigd, is verkrijgbaar gesteld bij W. EEKHOFF, te Leeuwarden, en enkele andere Boekverkoopers, daar het verder voor rekening moet worden aangevraagd.

***** W. J. BRUINING Kz., to *Frentsjer*, hwet uwtjown:

DE BYEKOER,

FRYSK JIERBOEKJE FOAR 1849.

(*uwtjoen oender meiwirkinge fen it selscip foar Frysce tael in schriftenkinnisse*); *inhaldende:* dij *kalinder* in 80 *bledzyden Grienmank;* à *f* 0,30.

BRUINING'S

FRYSKE BRIEVETAS-ALMANAK in Scrieuwboekje f. *foar* 1849; à *f* 0,10.

***** De Boekh. MUNNIK, te Joure, heeft uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

VERVOLG op het Handboekje voor de Plaatselijke Belastingen met modellen van Processen-Verbaal; à 20 Cents.

Van het HANDBOEKJE zijn nog eenige ex. á 45 Cents te bekomen, alsmede: FRIESSCHE GEZANGEN op 4stem, à 35 Cents.
———— RIJMKES, á 10 Cents.

***** De Boekhandelaars VAN DER MEER & VERBRUGGEN, te Rotterdam, geven uit en hebben alom verzonden:

NIEUWE LEERREDENEN

VAN

J. J. VAN OOSTERZEE.

TWEEDE DRUK. — Prijs *f* 3,75.

Daar de aanvragen voor den Eersten Druk dezer LEERREDENEN zóó talrijk waren dat de geheele Oplaag, ofschoon meer dan 1000 Ex. bedragende, in ééne maand uitverkocht was, is de Eerste Druk niet algemeen verzonden kunnen worden.

GESCHIEDENIS
DER CHRISTELIJKE GODSDIENST EN KERK;

door Dr. A. NEANDER.

Uit het Hoogduitsch vertaald door W. C. MAUVE, *Predikant te Haarlem.* 1ste, 2de en 3de Aflevering, prijs van elke Aflevering *f* 0,90.

Deze met zorg bewerkte vertaling der beroemde KERKELIJKE GESCHIEDENIS van *NEANDER* wordt uitgegeven in Afleveringen van 6 vellen roijaal 8vo', welke zoo veel druks bevatten als 12 vellen gewoon groot 8vo. De 4de Aflevering verschijnt in Januarij aanst., en wordt geregeld elke twee maanden met eene Aflevering vervolgd.

De bezitters der Twee Deelen van de vorige vertaling kunnen, des verkiezende, die Twee Deelen kosteloos verwisselen tegen de twee Afleveringen van deze Nieuwe Uitgave. Men zie verder het Berigt op den omslag der 1ste Aflevering.

CHRISTENDOM EN ONGELOOF.

TWINTIG VOORLEZINGEN over de Godsdienstgeschillen des tegenwoordigen tijds;
door Dr. D. SCHENKEL.

WOORDEN VAN STRIJD EN VAN VREDE.

Uit het Hoogduitsch door J. OUDIJK VAN PUTTEN.
Met een *Voorwoord* van
Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.
Prijs *f* 3,90.

Te midden van al de stormen onzer dagen, worde SCHENKEL voor ons denkend en Christelijk Publiek een Vriend, die de teekenen der tijden verklaart en met vasten hand heenwijst naar eene betere toekomst.

***** H. R. ROELFSEMA, te Groningen, *geeft uit:*

DE NEDERDUITSCHE HERVORMDE KERK IN FRIESLAND, sedert hare vestiging tot het jaar 1795: *eene bijdrage tot de Kerkelijke Geschiedenis van Nederland*, door E. J. DIEST LORGION, *Theol. Doct.* en *Predikant*. Een deel, *f* 3,90.

ALS VERVOLG OP:

GESCHIEDENIS VAN DE KERKHERVORMING IN FRIESLAND, GESCHIEDENIS VAN DE INVOERING DES CHRISTENDOMS IN NEDERLAND, beide van denzelfden Schrijver; ieder één deel van *f* 1,80, vroeger door den Heer W. EEKHOFF, te Leeuwarden, uitgegeven, en waarvan hij door aankoop eigenaar geworden is.

BALTHASAR BEKKER IN FRANEKER. Een portret uit de zeventiende Eeuw. Één deel, met vignet, *f* 2,90.

***** Alom is te bekomen: de

MINIATUUR-ALMANAK VOOR 1849,

opgedragen aan Mr. I. DA COSTA.

Dit uiterst goedkoope BOEKJE, à *f* 1,75, in linnen band, verguld op snede, kan onder de fraaiste Jaarboekjes van Nederland gerekend worden; de Uitgevers bevelen het als zoodanig een ieder aan.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.